

Ústav zemědělské ekonomiky a informací

**Analýzy agrárního zahraničního obchodu ČR
v letech 2007 a 2008**

Zpracovala: Ing. Karina Pohlová

Předání databáze z MZe ČR do ÚZEI: 5.2. 2009

Předání výsledků agrárního zahraničního obchodu na MZe ČR: 28. 2. 2009

Přehled použitých zkratk

BG + RO	Bulharsko a Rumunsko
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu: Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko
EU 15	Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie
EU 10	Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko
OSVTE	Ostatní státy s vyspělou tržní ekonomikou: Andorra, Austrálie, Faerské ostrovy, Gibraltar, Grónsko, Izrael, Japonsko, Jihoafrická republika, Kanada, Nový Zéland, San Marino, Spojené státy, Turecko, Svatý stolec
RZ	Rozvojové země
SNS	Společenství nezávislých států: Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldávie, Rusko, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina, Uzbekistán

Metodická poznámka

Data o agrárním zahraničním obchodu ČR byla získána prostřednictvím webové aplikace „Databáze zahraničního obchodu“ na stránkách ČSÚ namísto „Intranetového prohlížeče databází – Celní statistika“ spravovaného MZe, který není aktualizován a poskytuje zkreslené (neúplné) údaje. „Databáze zahraničního obchodu“ ČSÚ poskytuje informace o dovozech a vývozech agrárního zboží v kg, případně dalších měrných jednotkách, pouze na úrovni osmimístných položek KN, tudíž tato zpráva neobsahuje žádné údaje o dovozu a vývozu zboží v hmotnostním vyjádření a průměrných kilogramových cenách.

Agrární dovoz ČR je sledován v této analýze podle země původu, nikoliv podle země odeslání, neboť webová aplikace ČSÚ toto hledisko nezohledňuje. Z aplikace ČSÚ nelze získávat hodnoty dovozů a vývozů z a do skupin zemí EURO-MED, ACP a MERCOSUR. Namísto nich je zde uvedena skupina rozvojových zemí.

V databázi ČSÚ jsou k dispozici „dopočtené“ údaje do úrovně HS 2 (tj. kapitol KN), tudíž hodnoty dovozu a vývozu v podrobnějším komoditním členění (HS 4) nejsou úplné¹. Hodnota dovozu i vývozu je statistickou hodnotou (viz metodika na stránkách ČSÚ), nikoliv cenou obchodní parity.

¹ V roce 2008 tvořily dopočtené údaje 97,4 % celkového agrárního dovozu a 94,9 % celkovém agrárního vývozu.

1 Základní tendence v agrárním zahraničním obchodě ČR

V prosinci 2008 se hodnota obratu AZO ČR v porovnání se stejným měsícem roku 2007 zvýšila o 2 169,7 mil. Kč, tj. 11,8 %. Z toho agrární vývoz vzrostl o 1 419,1 mil. Kč (18,7 %) a dovoz se zvýšil o 750,6 mil. Kč (6,9 %). V důsledku dynamičtějšího nárůstu vývozu se meziročně snížil schodek bilance AZO ČR o 668,5 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem vzrostl o 7,6 p. b. na 77,7 %.

Obrat českého AZO za rok 2008 se v meziročním porovnání zvýšil o 10 308,4 mil. Kč, tj. 4,6 %. Zatímco však agrární export z ČR vzrostl o 9 732,6 mil. Kč, tj. jednu desetinu, agrární dovoz do ČR vzrostl ve stejné době o 575,8 mil. Kč, tj. jen 0,4 %. V důsledku tohoto vývoje se meziročně zlepšila pasivní bilance AZO ČR o 9 156,8 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zvýšil ze 74,9 % na 82,1 %.

V roce 2008 exportovala ČR 92,1 % agrárního zboží do EU 27. V porovnání s předchozím rokem se tento podíl takřka nezměnil. Mírně vzrostlo v českém exportu zastoupení zemí EU 15 (o 0,9 p. b. na 45,5 %) a EU 10 (o 0,5 p. b. na 44,4 %), zatímco podíl českého agrárního vývozu do nejnovějších členských států EU, Bulharska a Rumunska, nepatrně poklesl (o 0,4 p. b. na 2,2 %). Nejvýznamnějšími odběrateli agrárního zboží z ČR jsou dlouhodobě Slovensko, Německo, Polsko, Itálie a Rakousko (dohromady v roce 2008 zaujímali v celkovém agrárním vývozu ČR 71,6 %).

Ze skupiny třetích zemí participovaly v roce 2008 největší měrou na celkovém českém agrárním vývozu SNS a RZ. Obě dvě uskupení však vykázala v porovnání s rokem 2007 meziroční pokles podílu. SNS ze 3 % na 2,8 % a RZ z 2,1 % na 1,3 %.

Podíl zemí EU 27 na celkovém agrárním dovozu ČR se v meziročním porovnání v roce 2008 snížil z 84,3 % na 83,8 %. Z toho podíl zemí EU 10 poklesl o 1,4 p. b. na 25,7 % a podíl zemí EU 15 mírně vzrostl o 0,8 p. b. na 57,4 %. Podíl Bulharska a Rumunska se nepatrně zvýšil na 0,7 %. Nejvýznamnějšími dodavateli agrárního zboží do ČR byli v roce 2008 stejně jako v letech předchozích Německo, Polsko, Slovensko, Nizozemsko a Itálie (dohromady jejich podíl tvořil 58 %).

Participace RZ na celkovém agrárním dovozu ČR se v roce 2008 meziročně zvýšila o 0,6 p. b. na 8,2 %. Podíl OSVTE ve stejné době stagnoval (3,6 %). Zastoupení ostatních skupin třetích zemí je obecně nízké a výrazněji se meziročně nezměnilo.

K meziročnímu zlepšení pasivní bilance AZO ČR v roce 2008 přispěly největší měrou nárůst bilančního aktiva v obchodě se Slovenskem (o 3 424 mil. Kč) a snížení bilančního pasíva v obchodě s Itálií (o 3 438,4 mil. Kč) a Polskem (o 2 137,1 mil. Kč). Negativním jevem byl naopak nárůst schodku bilance v obchodě s Německem (o 2 196,5 mil. Kč).

2 Teritoriální skladba

2.1 AZO se státy EU 27

Obrat agrárního obchodu ČR se státy EU 27 se v prosinci 2008 v meziročním porovnání zvýšil o 2 171,4 mil. Kč (13,9 %). Z toho vývoz ČR do EU 27 vzrostl o 1 466,2 mil. Kč (21,2 %) a dovoz ČR z EU 27 se zvýšil o 705,2 mil. Kč (8,1 %). Pasivní bilance českého agrárního obchodu se státy EU 27 se tak meziročně zlepšila o 761 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zvýšil o 9,7 p. b. na 89,3 %.

V roce 2008 se hodnota obratu agrárního obchodu ČR se státy EU 27 meziročně zvýšila o 9 752,2 mil. Kč (4,9 %) a to v důsledku vyššího vývozu do těchto států o 9 862,6 mil. Kč (11,2 %), dovoz ČR z EU 27 se naopak snížil o 110,4 mil. Kč (o pouhých 0,1 %). Schodek bilance českého agrárního obchodu se vlivem výše uvedených změn meziročně snížil o 9 973 mil. Kč a stupeň krytí dovozu se zvýšil z 81 % na 90,1 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy EU 27 v roce 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
2402	Doutníky, doutníčky, cigarety z tabáku, náhražek	6,8
0401	Mléko a smetana nezahuštěná, neslazená	6,6
1001	Pšenice a souřež	4,9
1806	Čokoláda, přípravky potravinářské ost. s kakaem	4,0
1205	Semena řepky olejky i drcená	4,0
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	3,6
2203	Pivo ze sladu	3,5
2106	Přípravky potravinové jiné	3,3
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	2,9
2202	Voda, vody minerální a sodovky slazené, ne: šťávy	2,8
1704	Cukrovinky bez kaka (vč. bílé čokolády)	2,8
1701	Cukr třtinový, řepný, sacharóza	2,5
1107	Slad i pražený	2,4
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	2,2
0403	Podmáslí, mléko a smetana kyselá, jogurt, kefír	2,1
0102	Dobytěk hovězí živý	2,1
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	2,0
1514	Olej řepkový, hořčičný, frakce chemicky neupr.	1,8
0406	Sýry a tvaroh	1,7
1207	Semena a plody olejnaté ostatní i drcené	1,7
0105	Drůbež	1,7

Dovoz:

KN	Název komodity	%
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	7,3
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	4,8
1806	Čokoláda přípravky potravinářské ost. s kakaem	4,5
0406	Sýry a tvaroh	4,5
2106	Přípravky potravinové jiné	4,1
2304	Pokrutiny, odpad po extrahování sojového oleje	3,5
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	3,3
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	2,5
0207	Maso a droby drůbeží jedlé čerstvé, chlaz., zmraz.	2,1
2202	Voda, vody minerální a sodovky slazené, ne: šťávy	2,0
2101	Výtažky, esence a koncentráty kávy, čaje apod.	1,9
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	1,6
0805	Plody citrusové čerstvé, sušené	1,6
0702	Rajčata čerstvá, chlazená	1,6
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	1,6
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	1,6
2402	Doutníky, doutníčky, cigarety z tabáku, náhražek	1,5
0401	Mléko a smetana nezahuštěná, neslazená	1,4
0709	Zelenina ostatní čerstvá chlazená	1,4

2.2 ESVO

Obrat AZO ČR se státy ESVO se v prosinci 2008 v porovnání se stejným měsícem roku 2007 zvýšil o 45,9 mil. Kč, tj. o více jak jednu třetinu. Vývoz z ČR do ESVO vzrostl o 14,4 mil Kč (30 %) a dovoz z ESVO do ČR o 31,5 mil. Kč (38,2 %). V důsledku vyšší dynamiky dovozu došlo k prohloubení pasivní bilance AZO ČR s těmito státy o 17,1 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se v prosinci 2008 meziročně snížil o 3,4 p. b. na 54,8 %.

Obrat AZO ČR s ESVO za rok 2008 meziročně vzrostl o 188,3 mil. Kč., tj. přibližně o jednu desetinu. Z toho nárůst českého vývozu do ESVO představoval 113,9 mil. Kč (15,4 %) a nárůst českého dovozu z ESVO 74,4 mil. Kč (7,5 %). Záporná bilance AZO ČR s tímto uskupením se za toto období meziročně zlepšila o 39,7 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zvýšil o 5,5 p. b. na 80,4 %:

Nejvýznamnější položky AZO ČR s ESVO v roce 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
2402	Doutníky, doutníčky, cigarety z tabáku, náhražek	15,4
2202	Voda, vody minerální a sodovky slazené, ne: šťávy	14,8
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	11,2
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	8,7
1006	Rýže	6,4

2203	Pivo ze sladu	4,6
2102	Droždí aj mikroorganismy, prášky do pečiva	4,2
0208	Maso a droby ostatní jedlé čerstvé, chlaz., zmraz.	4,1
1904	Výr. z obilí získané bobtnáním, pražením apod.	3,2
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod.	2,4
2106	Přípravky potravinové jiné	2,2
2104	Přípravky pro polévky, směsi přísad potravin	2,2
0403	Podmáslí, mléko a smetana kyselá, jogurt, kefir	1,9
1004	Oves	1,6
0207	Maso a droby drůbeží jedlé čerstvé, chlaz., zmraz.	1,5

Dovoz:

KN	Název komodity	%
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	22,5
2202	Voda, vody minerální a sodovky slazené, ne: šťávy	18,6
0302	Ryby čerstvé, chlazené, ne: filé aj. rybí maso	10,8
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé, chlazené, zmrazené	9,1
2106	Přípravky potravinové jiné	7,4
2101	Výtažky, esence, koncentráty kávy, čaje apod.	7,2
1806	Čokoláda, přípravky potravinářské ost. s kakaem	6,3
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	3,2
2104	Přípravky pro polévky, směsi přísad potravin	2,1
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	1,9
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	1,7
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	1,7
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	1,3
1604	Přípravky, konzervy z ryb, kaviár, jeho náhražky	1,0

2.3 OSVTE

Hodnota obrátu českého AZO s OSVTE se v prosinci 2008 meziročně snížila o 131,3 mil Kč (16,3 %). Důvodem byl pokles českého dovozu z těchto zemí o 162,7 mil. Kč, (jednu čtvrtinu), který převážil nárůst hodnoty vývozu o 31,5 mil. Kč (cca jednu pětinu). Pasivní bilance se v tomto měsíci meziročně změnila z pasivní na aktivní (z -162,7 mil. Kč na 74,6 mil. Kč) a stupeň krytí dovozu vývozem se zvýšil z 25,8 % na 41,1 %

V roce 2008 se v meziročním porovnání snížil obrát AZO ČR s OSVTE o 204 mil.Kč, což představovalo 3,2 %. K poklesu hodnoty došlo jak na straně vývozu (o 128,1 mil. Kč, tj. 8,1 %), tak dovozu (o 76 mil Kč, tj. 1,6 %). Pasivní bilance AZO s tímto uskupením se výrazněji nezměnila a v roce 2008 činila 3 181,3 mil. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem současně nepatrně poklesl na 31,3 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR s OSVTE v roce 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
2203	Pivo ze sladu	26,8
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	25,6
2101	Výtažky, esence, koncentráty kávy, čaje apod.	8,7
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	5,7
1107	Slad i pražený	4,2
2106	Přípravky potravinové jiné	2,5
1211	Rostliny, plody aj. pro parfumerii, lékařství apod.	2,2
2202	Voda, vody minerální a sodovky slazené, ne: šťávy	2,2
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	2,2
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod.	1,8
2007	Zavařeniny, želé, kaše ovocné aj. pasty slazené	1,7
1207	Semena a plody olejnaté ostatní i drcené	1,6

Dovoz:

KN	Název komodity	%
2106	Přípravky potravinové jiné	12,6
0805	Plody citrusové čerstvé, sušené	9,9
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	6,9
0802	Ovoce skořápkové ost. čerstvé, sušené, loupané	6,4
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	5,9
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	5,2
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	4,8
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	4,0
2008	Ovoce ořechy aj., části rostlin jiné	3,6
0709	Zelenina ostatní čerstvá, chlazená	3,5
0713	Luštěniny suché, vyluštěné i loupané, drcené	2,7
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé, chlazené, zmrazené	2,5
2009	Šťávy ovocné a zeleninové nezkvašené i slazené	1,7
0303	Ryby zmrazené, ne: filé aj. rybí maso	1,5
0813	Ovoce sušené, ne: ořechy, banány, citrusy, fíky ap.	1,5

2.4 SNS

V prosinci 2008 byl v meziročním porovnání zaznamenán v rámci českého AZO se státy SNS pokles obratu o 50,9 mil. Kč, tj. 18,1 %. Z toho pokles vývozu dosáhl 38,5 mil. Kč (cca jedné pětiny) a snížení dovozu 12,4 mil. Kč (15,3 %). Aktivum bilance se snížilo o 26,2 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem poklesl o 11,6 p. b. na 235,9 %.

Hodnota obratu za celý rok 2008 se meziročně zvýšila o 171,5 mil. Kč (4,9 %) a to zejména v důsledku vyššího vývozu ČR do SNS o 164,7 mil. Kč (5,7 %), neboť přírůstek českého dovozu ze SNS byl v tomto období pouze jednoprocentní (6,8 mil. Kč). Aktivní bilance AZO ČR se SNS se meziročně zvýšila o 158 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem vzrostl o 20,3 p. b. na 455,9 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se SNS v roce 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR se SNS:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
2203	Pivo ze sladu	19,0
1207	Semena a plody olejnaté ostatní i drcené	12,6
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	11,8
2106	Přípravky potravinové jiné	6,7
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	5,3
0402	Mléko a smetana zahuštěná, slazená	5,1
1107	Slad i pražený	4,5
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	4,3
2101	Výtažky, esence, koncentráty kávy, čaje apod.	2,5
0404	Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené	2,4
0405	Máslo a jiné tuky z mléka	2,3
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod.	2,0
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	1,7
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	1,6
1209	Semena a plody výtrusy k výsevu	1,6
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	1,5

Dovoz:

KN	Název komodity	%
0802	Ovoce skořápkové ost. čerstvé, sušené, loupané	15,0
1512	Olej slunečnicový, bavlníkový aj., frakce neupr.	11,7
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	10,5
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	9,4
2102	Droždí aj. mikroorganismy, prášky do pečiva	5,7
0811	Ovoce, ořechy i vařené, zmrazené i slazené	5,5
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	5,3
1207	Semena a plody olejnaté ostatní i drcené	4,0
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	2,9
2007	Zavařeniny, želé, kaše ovocné aj. pasty slazené	2,8
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé, chlazené, zmrazené	2,6
1205	Semena řepky olejky i drcená	2,3
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	1,8
1806	Čokoláda, přípravky potravinářské ost.s kakaem	1,5

2.5 RZ

Hodnota obratu českého AZO s RZ se v prosinci 2008 meziročně zvýšila o 41,5 mil. Kč, tj. 3,7 %. Zatímco však český dovoz z RZ vzrostl o 50,4 mil. Kč (5 %), již tak nízký vývoz ČR do RZ poklesl o 8,9 mil. Kč (7 %). V důsledku toho vývoje se v roce 2008 meziročně prohloubila pasivní bilance AZO ČR s RZ o 59,3 mil. Kč a stupeň krytí dovozu se snížil o 1,4 p. b. na 11,3 %.

Obdobný vývoj zaznamenal AZO ČR s RZ za celý rok 2008. Hodnota obratu se zvýšila o 78,3 mil. Kč (tj. 0,7 %), vývoz poklesl o 641 mil. Kč (téměř jedna třetinu) a dovoz se zvýšil

o 719,2 mil. Kč (7,3 %). Schodek bilance AZO ČR s RZ se zvýšil o 1 360,1 mil. Kč a obecně nízký stupeň krytí dovozu vývozem se snížil o 7,5 p. b. na 13,4 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se RZ v roce 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
0402	Mléko a smetana zahuštěná, slazená	48,1
0406	Sýry a tvaroh	21,3
0404	Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené	7,7
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod.	6,1
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	1,9
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	1,8
2202	Voda, vody minerální a sodovky slazené, ne: šťávy	1,6
2106	Přípravky potravinové jiné	1,5
0405	Máslo a jiné tuky z mléka	1,3
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	1,3
0106	Zvířata ostatní živá	1,3

Dovoz:

KN	Název komodity	%
0803	Banány vč. plentejnů čerstvé, sušené	16,3
0207	Maso a droby drůbeží jedlé čerstvé, chlaz., zmraz.	6,0
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	5,5
1602	Přípravky a konzervy jiné z masa, drobů, krve	4,1
0210	Maso a droby jedlé solené apod., moučky, prášky	3,8
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	3,8
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	3,8
2304	Pokrutiny, odpad po extrahování sojového oleje	3,7
0702	Rajčata čerstvá, chlazená	3,5
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod.	2,8
1604	Přípravky a konzervy z ryb, kaviár, jeho náhražky	2,7
2207	Ethylalkohol nenedatur. nad 80 %, destiláty denat.	2,5
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	2,5
2008	Ovoce, ořechy aj., části rostlin jiné	2,4
0804	Datle, fíky, ananas, avokádo apod. čerstvé, sušené	2,3
1006	Rýže	2,1
0805	Plody citrusové čerstvé, sušené	2,0

3 Komoditní skladba

3.1 Komoditní skladba vývozu

V prosinci 2008 v porovnání se stejným měsícem roku 2007 došlo k nejvýraznějšímu nárůstu hodnoty vývozu kapitol *KN 10 „Obiloviny“* (o 457 mil. Kč na 2,6násobek), *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 334,2 mil. Kč, tj. cca dvě třetiny), *KN 22 „Nápoje, lihové tekutiny a ocet“* (o 154,8 mil. Kč, tj. 22,1 %) a *KN 01 „Živá zvířata“* (o 146,5 mil. Kč, tj. necelou jednu polovinu). Naopak největší pokles exportu zaznamenaly komoditní agregace *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptáčí vejce, med“* (o 184,7 mil. Kč, tj. 14,7 %) a *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje“* (o 131,7 mil. Kč, tj. 37,8 %).

V roce 2008 vykazaly nejvýraznější meziroční nárůst vývozu kapitoly *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 2 249,1 mil. Kč, tj. téměř o jednu polovinu), *KN 19 „Přípravky z obilí“* (o 1 071,7 mil. Kč, tj. necelou jednu čtvrtinu), *KN 12 „Olejnata semena a plody“* (o 1 055 mil. Kč, tj. 14,6 %) a *KN 21 „Různé potravinové přípravky“* (o 982,9 mil. Kč, tj. 12,5 %). K největšímu meziročnímu poklesu došlo v roce 2008 u kapitoly *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptáčí vejce, med“* (o 1 036,2 mil. Kč, tj. 6,7 %) a dále kapitoly *KN 20 „Přípravky ze zeleniny, ovoce, ořechů aj.“* (o 293,6 mil. Kč).

3.2 Komoditní skladba dovozu

K nejvýraznějšímu meziročnímu nárůstu hodnoty dovozu v roce 2008 došlo za kapitoly *KN 02 „Maso a droby“* (o 204,9 mil. Kč, tj. téměř jednu pětinu), *KN 20 „Přípravky ze zeleniny, ovoce, ořechů aj.“* (o 179,3 mil. Kč, tj. více jak jednu pětinu) a *KN 22 „Nápoje, lihové tekutiny a ocet“* (o 164,7 mil. Kč, tj. o cca jednu třetinu). Naproti tomu největší snížení hodnoty importu zaznamenala komoditní agregace *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 697,5 mil. Kč, tj. 70 %), dále kapitoly *KN 08 „Ovoce a ořechy“* (o 60,4 mil. Kč, tj. 4,9 %) a *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (o 48,7 mil. Kč, tj. 15,4 %).

V roce 2008 se meziročně nejvíce zvýšil dovoz kapitol *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje“* (o 1 279,5 mil. Kč, tj. jednu třetinu), *KN 02 „Maso a droby“* (o 1 182,6 mil. Kč, tj. necelou jednu desetinu) a *KN 23 „Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu, krmivo“* (o 1 056,5 mil. Kč, tj. 13,6 %). K nejvýraznějšímu poklesu dovozu došlo ve stejné době u kapitol *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 3 189,9 mil. Kč, tj. téměř jednu polovinu), *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (o 1 263,1 mil. Kč, tj. jednu čtvrtinu) a *KN 07 „Zelenina, požitelné rostliny, kořeny, hlízy“* (o 878,2 mil. Kč, tj. 9 %).

3.3 Komoditní skladba bilance

V prosinci 2008 vykázalo v rámci českého AZO kladnou bilanci 8 kapitol KN. Z toho nejvyšších hodnot bilančního přebytku bylo dosaženo u kapitol *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“*, *KN 10 „Obiloviny“* a *KN 12 „Olejnata semena a plody“*.

Nejvýrazněji v prosinci 2008 ovlivnily meziroční snížení bilančního schodku AZO ČR změna pasivní bilance na aktivní u kapitoly *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (z -485,8 mil. Kč na 546 mil. Kč) a nárůst aktivní bilance u kapitoly *KN 10 „Obiloviny“* (o 372,8 mil. Kč). Naopak negativně se do ní promítly pokles aktiva bilance u *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptáčí vejce, med“* (o 304,5 mil. Kč) a změna aktivní bilance na pasivní u *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje“* (z 14,3 mil. Kč na -267,2 mil. Kč).

Za celý rok 2008 bylo v rámci AZO ČR netto-vývozních 8 kapitol KN. Nejvyššího bilančního aktiva bylo dosaženo u kapitol *KN 12 „Olejnata semena a plody“*, *KN 10 „Obiloviny“* a *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptáčí vejce a med“*.

Největší měrou se na meziročním zlepšení pasivní bilance českého AZO v roce 2008 podílely kapitoly *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* a *KN 17 „Cukr a cukrovinky“*, u nichž se bilance obchodu změnila z pasivní na aktivní (v prvním případě z -1 833,5 mil. Kč na 3 605,6 mil. Kč a ve druhém z -14,9 mil. Kč na 1 914,6 mil. Kč). Další pozitivní bilanční změnou bylo meziroční snížení pasíva u kapitol *KN 21 „Různé potravinové přípravky“* a *KN 07 „Zelenina, požitelné rostliny, kořeny, hlízy“*. Naproti tomu kapitola *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje“* zaznamenala nárůst bilančního schodku (o 962,1 mil. Kč) a kapitola *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptáčí vejce a med“* pokles přebytku (o 582,4 mil. Kč).